

Børn og obstruktiv søvnapnø

Tina Lildal, læge, PhD

Øre- næse- halsafdelingen Gødstrup

Øre- næse- halsafdelingen AUH

1. marts 2024

midt
regionmidtjylland

Obstruktiv søvnapnø (OSA)

- Komplet eller delvis obstruktion af de øvre luftveje under søvn
  - Apnøer: komplet pharyngeal luftvejsobstruktion.
  - Hypopnøer: delvis pharyngeal luftvejsobstruktion.
  - Tonsiller + adenoidt væv -hos 2/3
- Forstyrret søvn
  - Opvågninger, arousals
- Fald i blodets iltniveauer

Kriterier

- Kræver luftvejsobstruktion er blevet verificeret ved objektive foranstaltninger under søvn
- **Apnea-hypopnea Index (AHI)**
- Polysomnografi (PSG) / evt CRM (PG)

Søvnmonitorering:

Polysomnografi

Kanaler:

EEG: Søvnstadier + vågen

EMG: Muskelaktivitet

EOG: Øjenbevægelser

EKG

Airflow

Tx + abd bælder

Puls-oxymetri

Positionsmåler

**Polygrafi
(PG)**

Reduceret undersøgelse
bruges til voksne:

- CRM: Cardio Respiratorisk
Monitorering
- HSAT: Home Sleep Apnea
Test
- PG = Respiratorisk Polygrafi

=>AHI

Voksne vs børn

Voksne

- veldefineret AHI 5/15/30
- CPAP behandling

Børn

- 1,2,3,5?
- => **oAHI 2**
- Ser bort fra centrale events
- Kirurgisk behandling

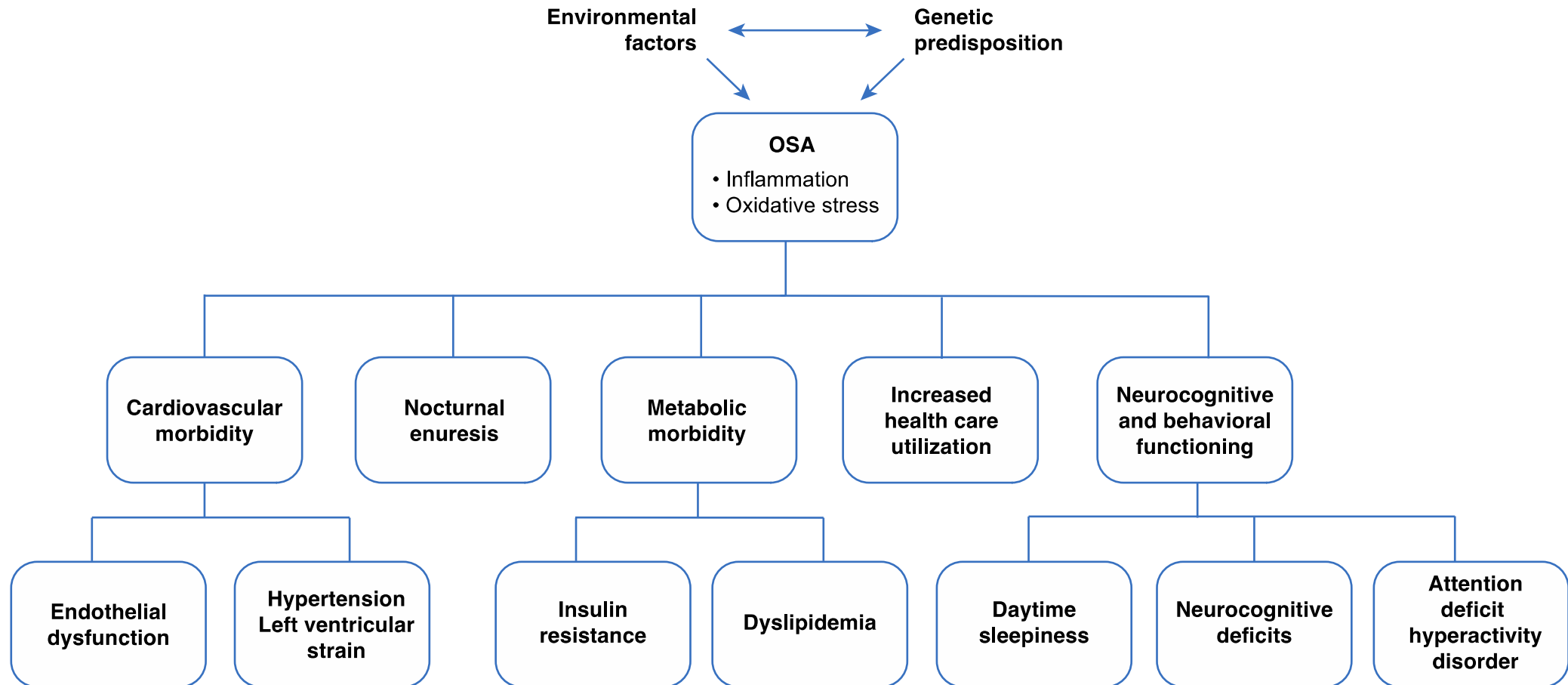

OSA hos børn

- Prævalens: 1-4% af børn
- Før-skolealder: adeno-tonsillar hypertrofi
- Ungdom: i forbindelse med overvægt
- Mange medvirkende patofysiologiske faktorer
- Direkte afledte symptomer:
  - Snorken, åndedrætsbesvær, apnøer og rastløs søvn, træthed /hyperaktivitet
  - Tilknyttede co-morbide tilstande

OSA Morbidity

“end organ risk”

OSA diagnostik og behandling hos børn

-Kliniske virkelighed

Klinisk vurdering

Anamnese
Klinisk undersøgelse

Polysomnografi

Respiratoriske events
under søvn

AHI: Apnø/ hypopnø
index

Søvnstadier

- Præcis søvnvarighed
- **Arousals** (korte opvågninger)

Behandling

Adeno-tonsillotomi

Klinisk diagnose

-Obstructive Sleep Disordered Breathing

- Baseret på symptomer = forstyrret vejrtrækning under søvn
- Spænder fra primær snorken til svær OSA (7-15%)= OSDB
- Kan ikke forudsige tilstedeværelsen af OSA (3%)
- Ingen solid dokumentation for fordele ved behandling af børn med normal AHI

Normal AHI

Abnormal AHI

Primary snoring

Mild OSA

Moderate OSA

Severe OSA

Indikation for behandling

European Respiratory Society Task Force

- OSA definition 1:
  - A) $\text{oAHI} \geq 2$ or $\text{oAI} \geq 1$
    - + symptomer
  - B) $\text{oAHI} \geq 5$
    - Uagtet om der er symptomer

Normal AHI

Primary snoring
 $\text{oAHI} < 2$

Evt. Beh.

Mild OSA
 $\text{oAHI} > 2$

Beh.

Moderate OSA
 $\text{oAHI} > 5$

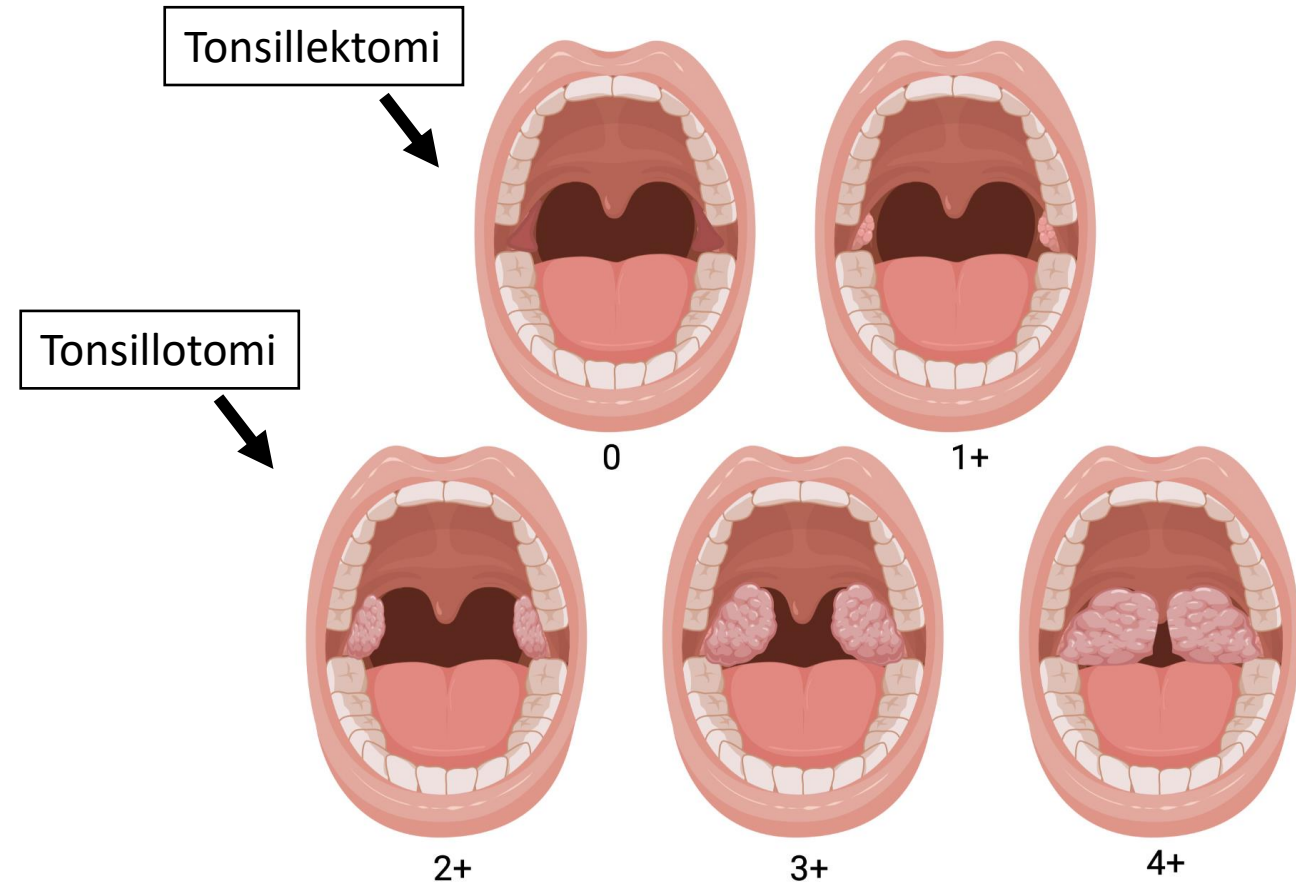
Abnormal AHI

Severe OSA
 $\text{oAHI} > 10$

Behandling

Adeno-**tonsillotomi** (ATO)

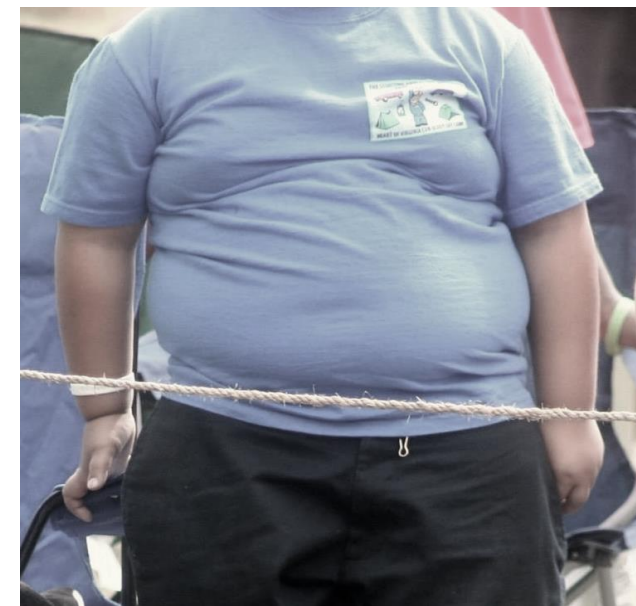
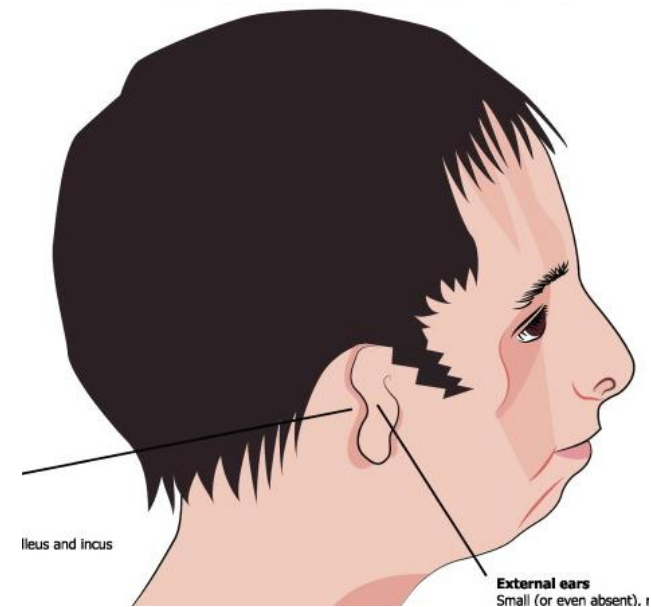
- Hyppigere (især Skandinavien)
- Studier rapporterer:
  - Mindre smerte
  - Hurtigere på benene
  - Mindre blødning
- Ingen danske undersøgelser af PSG udfald af nuværende praksis

Brodsky Scale for grading tonsil size

Effekt af behandling

- Ca. 1/3 (25-79%) har persisterende OSA efter adenotonsillektomi
- Risikofaktorer for manglende effekt
  - Højt BMI
  - Syndromer
  - Multiple sites of obstruction
  - Svær OSA præoperativt
  - Genvækst af væv

1. CRM på børn udførligt?

N=44

STUDY 1

Baseline

- PG home
- Feasibility questionnaires

Results

- PG feasibility
- Improvements

2. CRM på børn valid?

N=52

STUDY 2

Baseline

- PG (home + lab)
- PSG

TONSILLOTOMI

Follow-up

- PG home + PG lab
- PSG

Results

- PG vs PSG

3. Hvordan går den nuværende behandling?

N=52

STUDY 3

Baseline

- PSG
- PSQ Questionnaire: Symptom score
- Clinical examination incl tonsil size

TONSILLOTOMI

Follow-up

- PSG
- PSQ Questionnaire
- Complications and tonsil size

Results

- ATO Outcome: PSG + PSQ, complications

*ATO: Adeno-tonsillotomi

STUDIE 1

Feasibility of conducting Home Respiratory Polygraphy in children

Kan man lave CRM på børn?

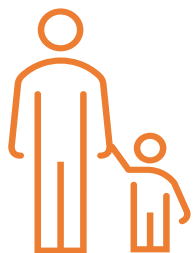
Studie 1:
Metode

Børn i alderen 2-10 år
ØNH Holstebro med mistanke om OSA i 2017 til 2018

Svær Co-morbiditet
Manglende dansk kundskaber

PG instruktion af forældre

Brugsanvisning fra producenten (NoxT3)

PG monteret på barnet

Billeder og spørgsmål

Forbedringer i løbet af studiet

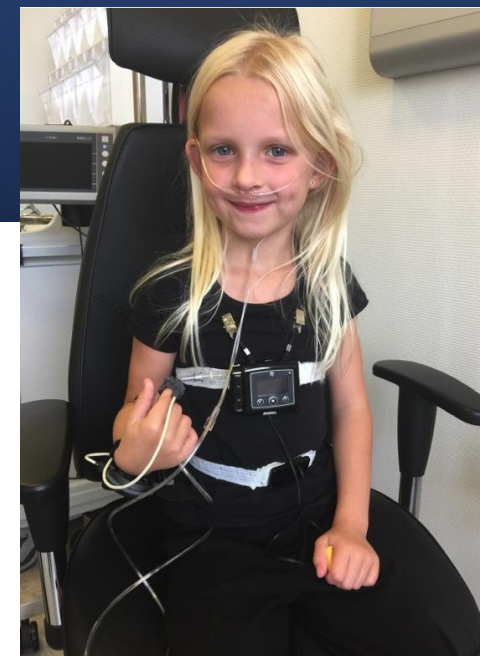
Spørgeskemaer:

1: Forældreerfaring med at gennemføre PG

2: Forældre rapporterede søvnkvalitet

Introduceret under studiet

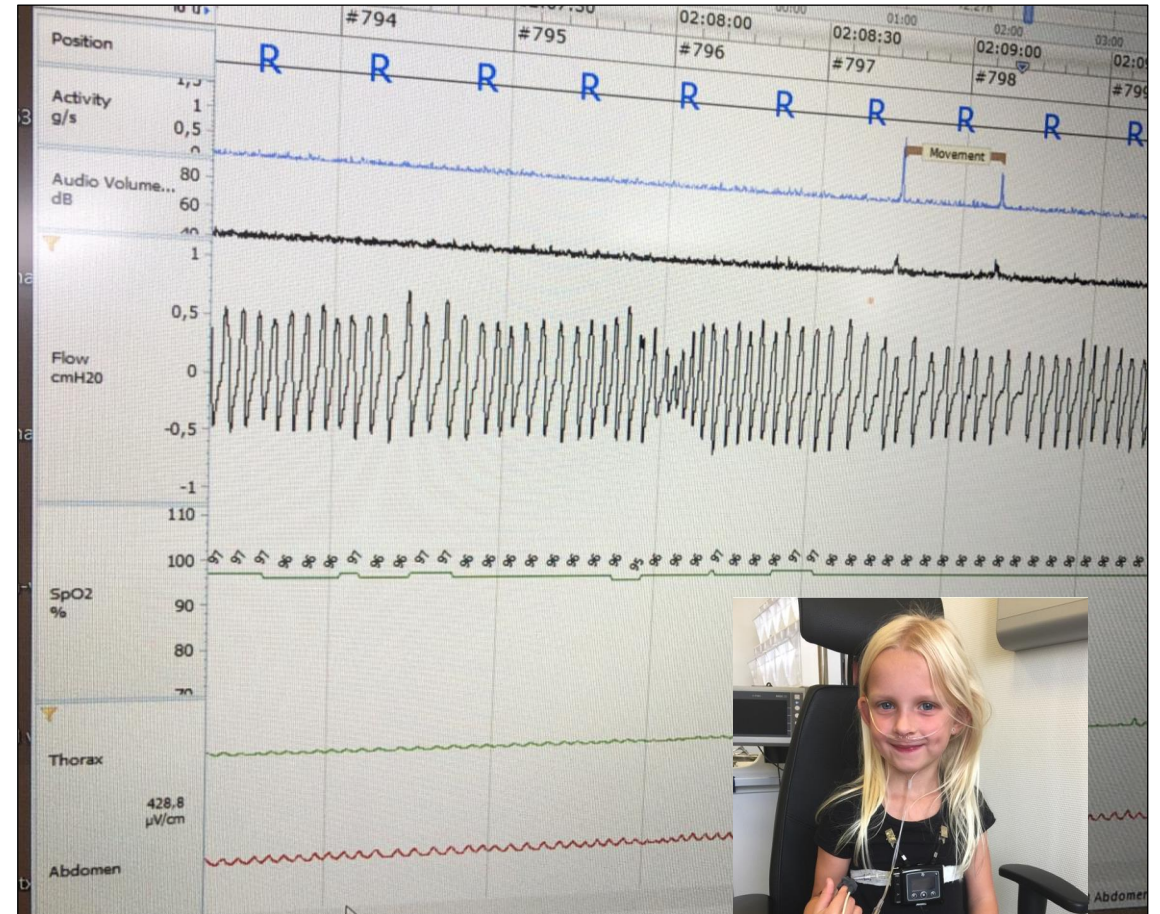

Studie 1:

Metode

Signalkvalitet

- Primære signaler:
  - **airflow, oximetri og bælder**
- Kvalitet autogenerated:
  - tid med artefaktfri signal /optagelsestid
- Kriterie:
  - >4 timer uden artefakter

Studie 1:

Resultater

- Inkluderet 44 børn → PG fra 40 børn
- Forbedring af signal kvaliteten i løbet af studieperioden
  - Acceptabel PG 25% → 75%
  - Oximetri 22% → 72%
  - Airflow 45% → 63%
  - Bælter 100% → 98%

Studie 1:
Resultater

Forælderrapporteret gennemførlighed af hjemme PG

	2-4 years	4-6 years	6-8 years	8-10 years	Total	
	n	n	n	n	n	(%)
Feasibility reports	5	7	4	2	18	
Easy	0	4	1	1	6	(33%)
Medium	5	3	2	1	11	(61%)
Hard	0	0	1	0	1	(6%)
Sleep quality reports	5	7	4	1	17	
Good	2	6	3	1	12	(71%)
Medium	3	1	1	0	5	(30%)
Poor	0	0	0	0	0	(0%)

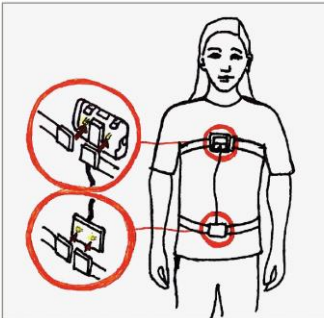
Ny manual til børne-CRM

Montering af Nox apparat

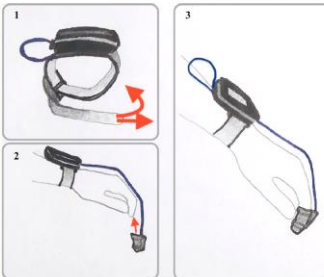
1 Bælterne tages på:

- Brug nat tøj under bælte.
- Klik lukning på guld dut.
- Brystbælte i niveau med brystvorter.
- Mavebælte i niveau med navlen.
- Bælterne kan strammes/løses, så de sidder tæt, men behageligt.

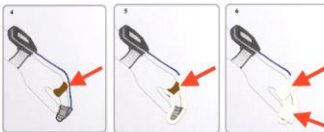
2 Ilt måler tages på:

1. Luk spændet om håndleddet.
2. Sæt finger-proben på pegefingern.
3. Sørg for at ledningen ikke er for løs langs med finger og hånd.

Fastgør finger-proben:

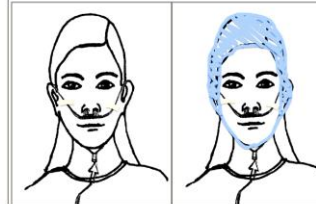
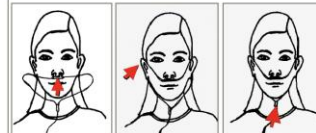
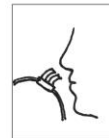
4. Brun tape ved fingerroden under ledning.
5. Lys tape fra oversiden til undersiden af fingeren som dækker ledningen.
6. Lys tape rundt om fingerroden og fingerspids/proben.

Af Tina Lildal

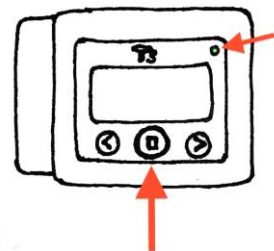
3 Næsekateter tages på:

- Rør til næsebor sættes i, så krumning vender nedad.
- Slangen føres rundt om ørerne (samme retning som briller)
- Strammes let til under hagen
- Tape på kinderne
- Net huen tages på så ørerne dækkes

4 Tænd og sluk:

- Tænd ved at trykke på firkanten og hold den inde til den grønne lampe lyser.
- Sluk på samme måde næste morgen når barnet er vågent.
(Hvis der er aftalt automatisk tænd/sluk, ses bort fra ovenstående)
- Husk at udfylde det udleverede skema om monitoreringsnatten.

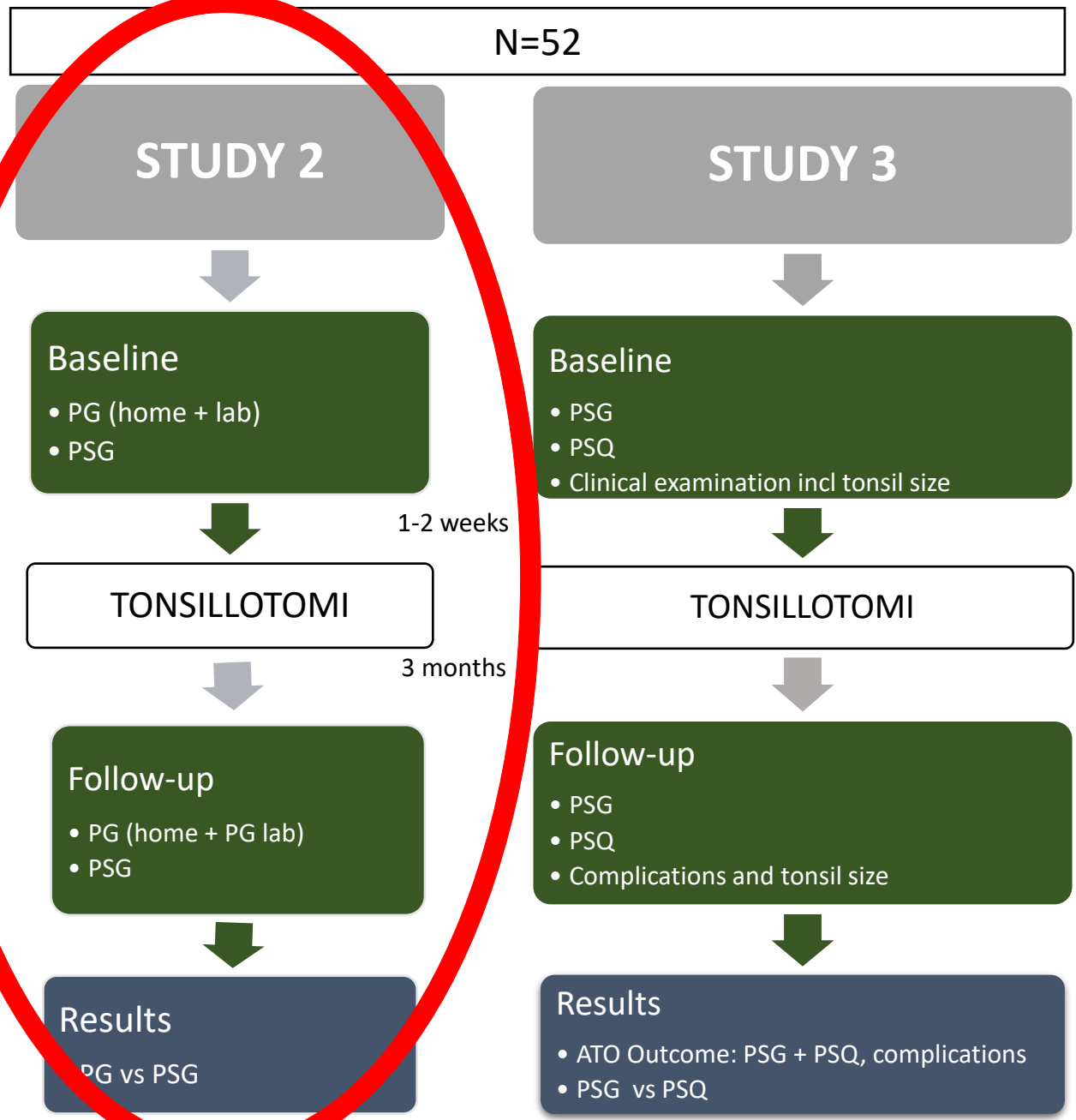
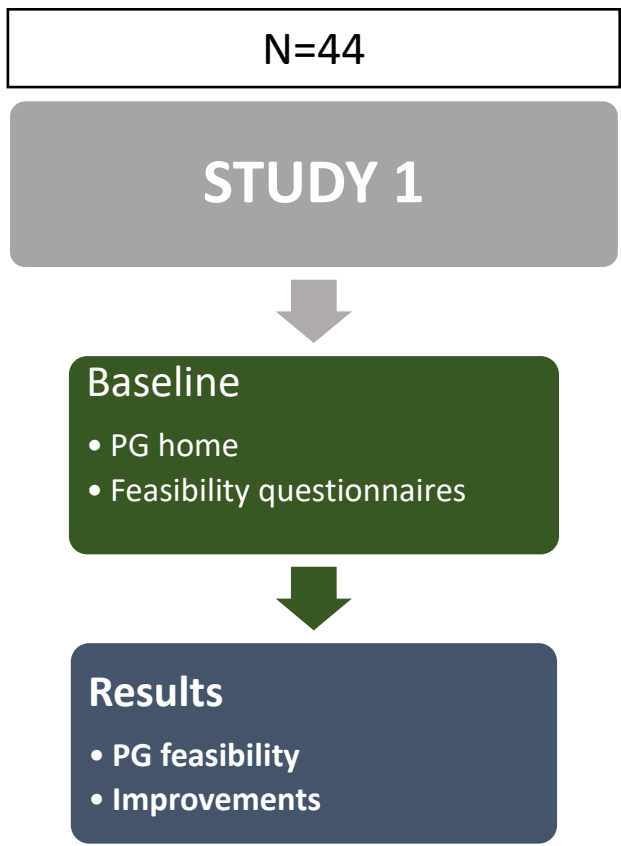

Af Tina Lildal

STUDIE 2

Validity of In-lab and Home Respiratory Polygraphy for detecting Obstructive Sleep Apnea in Children

Er CRM på børn valid i forhold til PSG?

*ATO: Adeno-tonsillotomi

Studie 2+3: Metode

Inklusion

2-10 år

ØNH afd. / praksis i RM-> tonsillotomi på mistanke om OSA (2018-2020)

Svær komorbiditet

Tidligere tonsillotomi

Manglende dansk kundskaber

Metode studie 2:

Søvnmålinger

- PSG

- På Respirationscenter Vest
- Rutineret sygeplejerske monterede udstyr og monitorerede hele natten

- PG lab

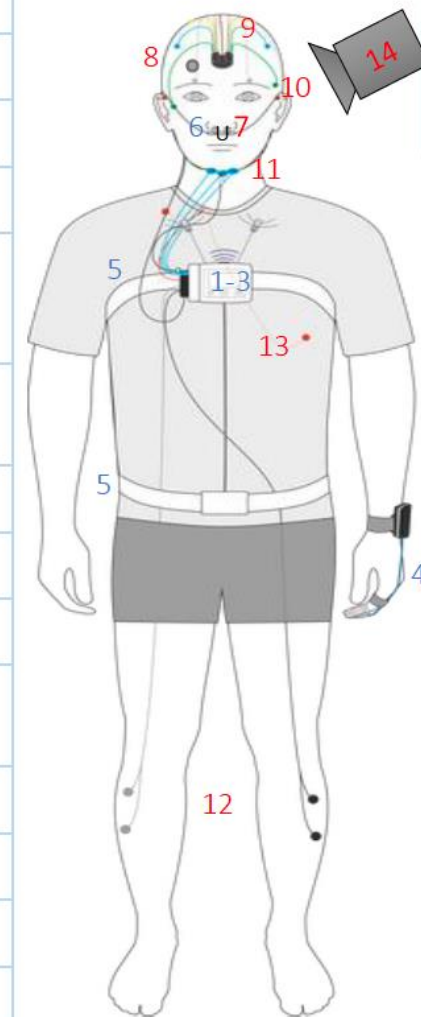
- Konstrueret ved at **slette signaler fra PSG**
- Samme sensorer og software
- Optimal sammenligning af analyser uden nat til nat variation

- PG home

- Forældre: instruktion af forældre i amb/prakis
- Inkl. betydning af praktiske forhold ved at lave PG hjemme udført af forældre

	PSG	PG lab	PG home
Noxturnal 6.1 Software	X	X	X
1. Recording device	Nox A1	Nox A1	Nox T3
2. Position / movement sensor	X	X	X
3. Microphone on chest for detecting snoring	X	X	X
4. Pulse-oximetry: Nonin® 3150 Wristox2 Bluetooth Wrist Pulse Oximeter, using pediatric sized* or medium sized finger probes as appropriate (WristOx2 Soft Sensor)	X	X	X
5. Thorax and abdomen belts: calibrated respiratory inductive plethysmograph (RIP)	X	X	X
6. Nasal cannula	X	X	X
7. Thermistor (Child airflow sensor-Key connector)	X		
8. Transcutaneous CO2 monitoring (Sentec)	X		
9. Electroencephalogram with frontal, central, and occipital leads (FP1, FP2, C3, C4, O1, O2, A1, and A2)	X		
10. Electrooculogram	X		
11. Chin electromyogram	X		
12. Leg electromyogram (one on each leg)	X		
13. Electrocardiogram	X		
14. Real time video recording	X		

*Only the pediatric sized probe was used in study 1. Illustration from Nox Medical instruction material

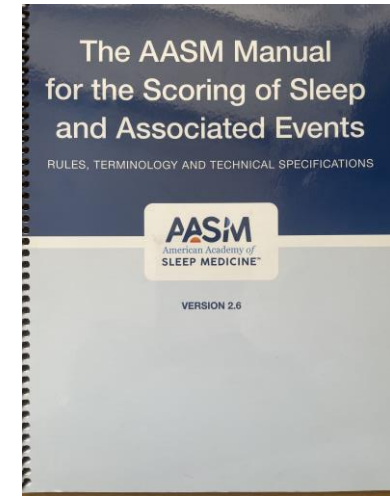

Studie 2
Metode

Søvnscoreing

- Manuel blindet scoring
- AASM Manual for scoring
- ESR Task Force definitioner:
  - **Diagnostic cut-off:** Mild OSA: **$\text{oAHI} \geq 2$** (eller **$\text{oAI} \geq 1$**)
  - **Definite treatment cut-off:** Moderat OSA: **$\text{oAHI} \geq 5$**

Studie 2
Resultater

Studie population

- 52 børn inkluderet
- Alder 5.0 år (range 2.6-10.3 år)
- 51% piger
- 14% overvægtige

- PG home success rate = 82%
- PSG og PG lab success rate = 95%

Sensitivitet og specificitet

Table 4: Accuracy of Home Polygraphy (PG home) and Polygraphy in sleep lab (PG lab) vs Polysomnography

Cut off		oAHI ≥ 2 or oAI ≥ 1		oAHI ≥ 5	
Baseline					
PG Lab	Sensitivity	77%	(60%-89%)	85%	(62%-97%)
	Specificity	100%	(77%-100%)	100%	(88%-100%)
PG home	Sensitivity	77%	(57%-91%)	60%	(33%-82%)
	Specificity	88%	(47%-100%)	100%	(82%-100%)
Follow-up					
PG Lab	Sensitivity	41%	(22%-60%)	40%	(12%-74%)
	Specificity	96%	(77%-100%)	100%	(91%-100%)
PG home	Sensitivity	10%	(1%-32%)	0%	-
	Specificity	100%	(75%-100%)	100%	-

- Høj specificitet
- Acceptabel PG sensitivitet ved baseline, men underdiagnosticering af OSA
- Ringe sensitivitet ved follow-up

Resultater

Respiratory indexes PG vs PSG

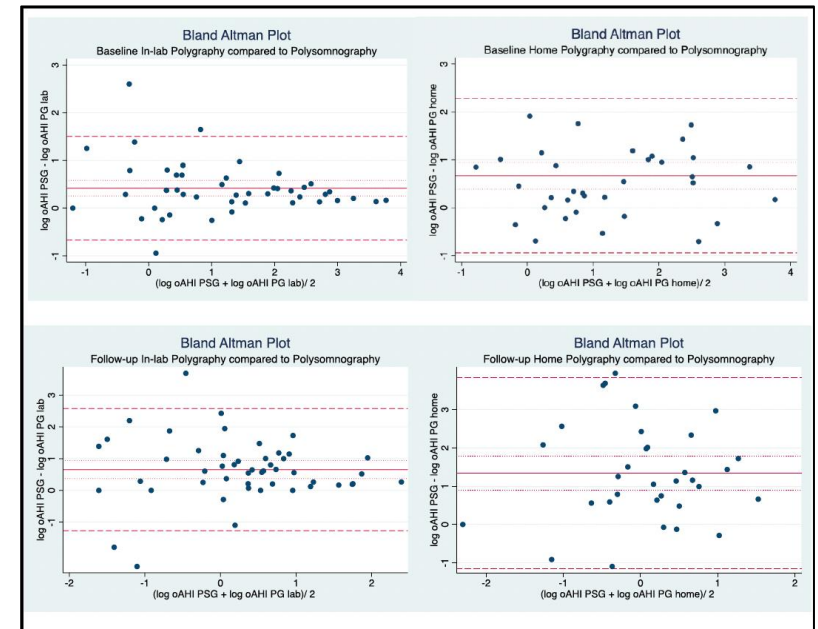
Table 3: Respiratory indexes from Polysomnography and Respiratory Polygraphy

	Respiratory Index	Mean	± SE	CI	Different from PSG p-value	Different from PG lab p-value
Baseline	oAHI					
	PSG	7.77	±1.29	5.17-10.37		
	PG lab	5.76	±1.11	3.53-7.99	<0.001*	
	PG Home	5.58	±1.33	2.89- 8.27	<0.001 *	0.148
	oAI					
	PSG	2.49	±0.60	1.28-3.69		
	PG lab	2.42	±0.59	1.24-3.60	0.621	
	PG Home	1.68	±0.36	0.94-2.41	0.540	0.948
	oA (n)					
	PSG	21.00	5.16	10.63-31.37		
	PG lab	23.08	5.43	12.18-33.97	0.257	
	PG Home	13.80	3.01	7.72-19.88	0.197	0.173
	TST*					
	PSG	8.83	±0.15	8.53 9.14		
	PG lab	9.18	±0.15	8.87 9.49	<0.001*	
	PG Home	8.88	±0.35	8.18 9.58	0.2019	0.448

*TST: Total Sleep Time

Resultater

- **Systematisk underestimering** af PG oAHI sammenlignet med PSG oAHI
- Pga underestimeret antal hypopnøer
- Ratio ved baseline = 1.5
- Svarer til treatment **cut-off oAHI 3 i stedet for 5.**

Konklusion

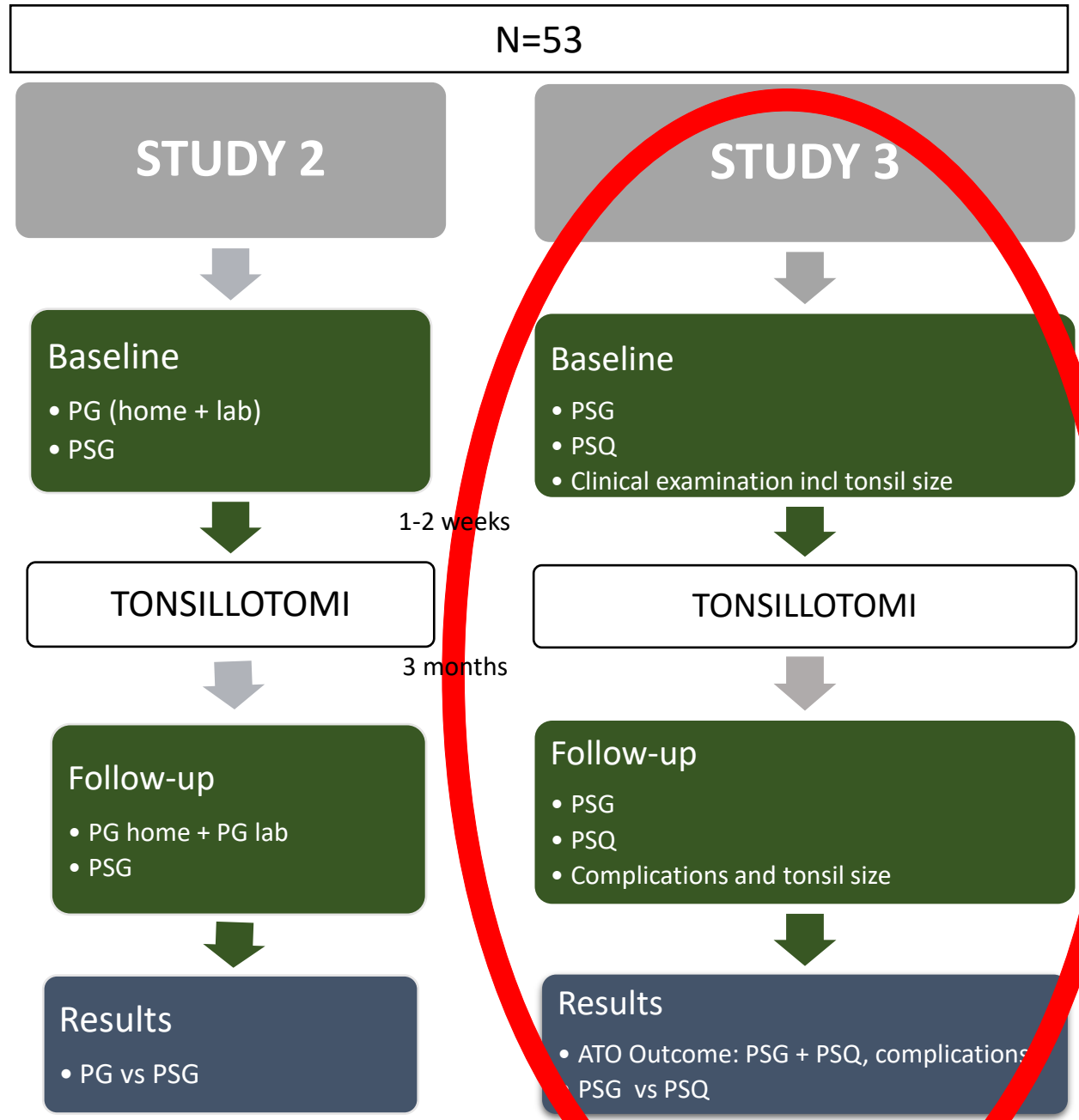
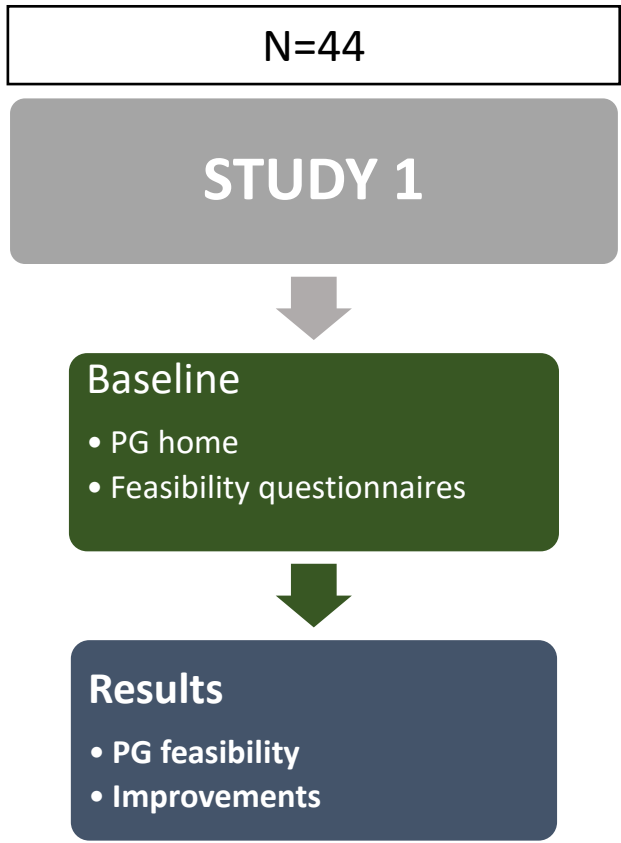
- PG brugbar til til baseline diagnostik hos symptomatiske børn, men OBS:
  - Underestimerer hypopnøer (og dermed AHI)
  - Overvej lavere AHI til behandlings cut-off på 3 i stedet for 5
  - Manuel scoring
- PG ikke brugbar til asymptotiske børn (fx screening opfølgning på alle børn)

STUDIE 3

Outcome of Tonsillotomy in Children with Obstructive Sleep-Disordered Breathing

Hvordan går det de børn vi behandler?

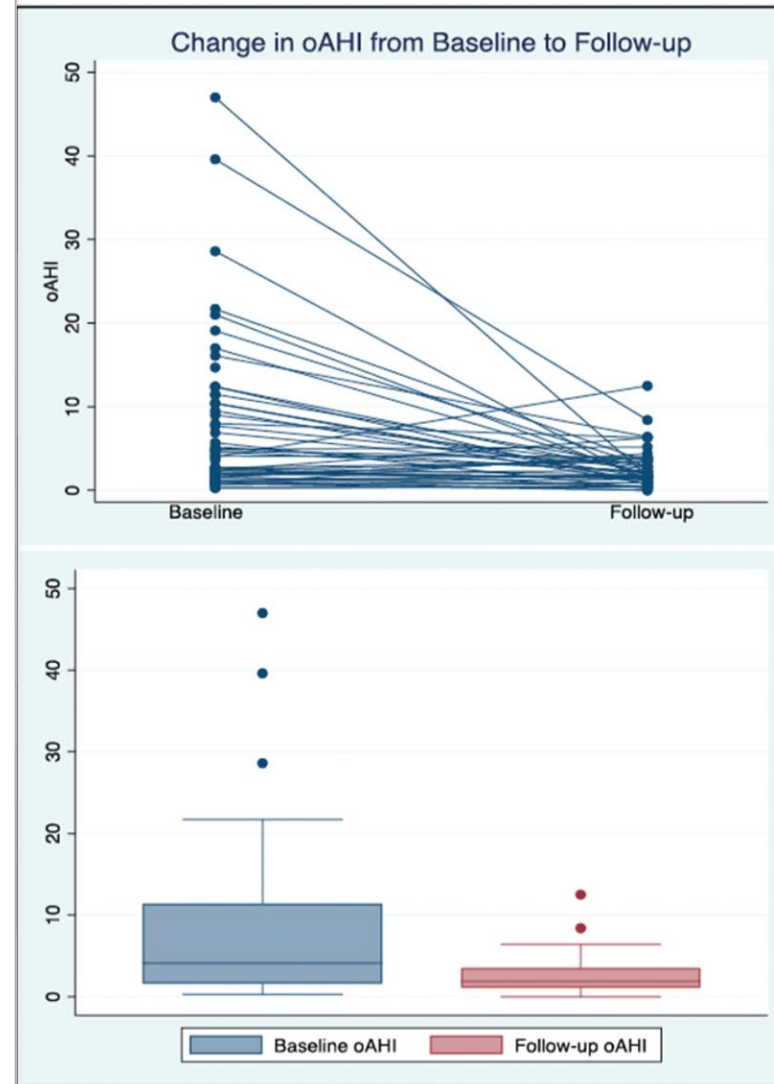

Resultater

Ændring af PSG efter operationen

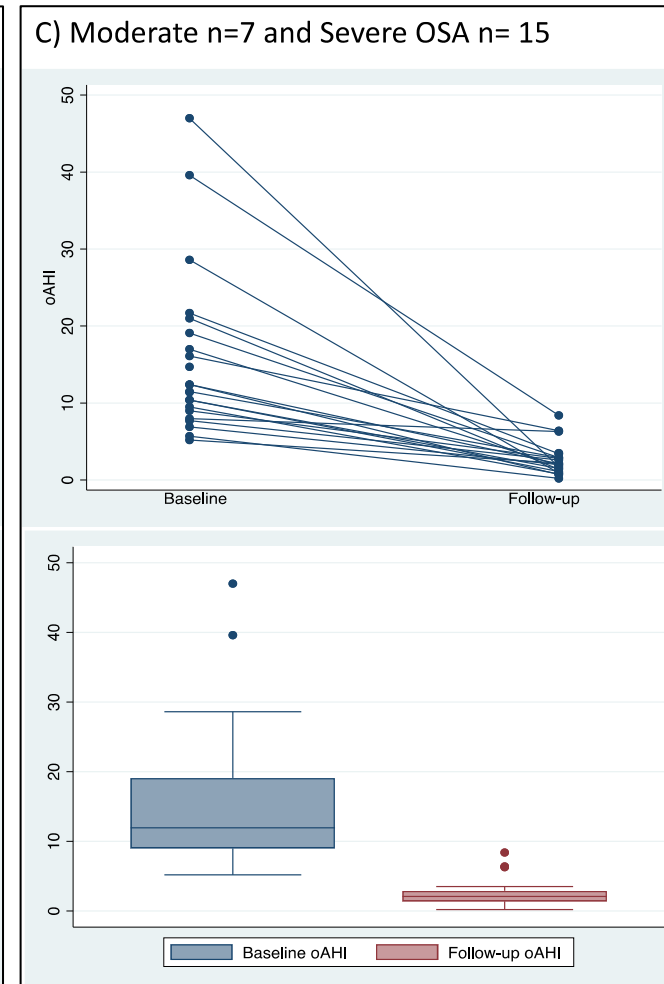
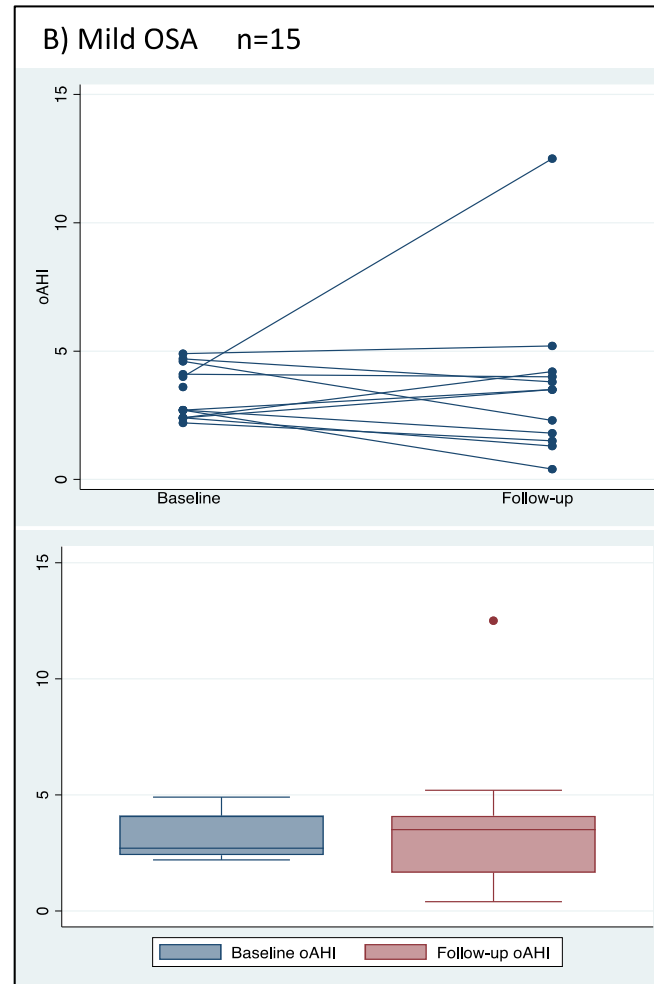
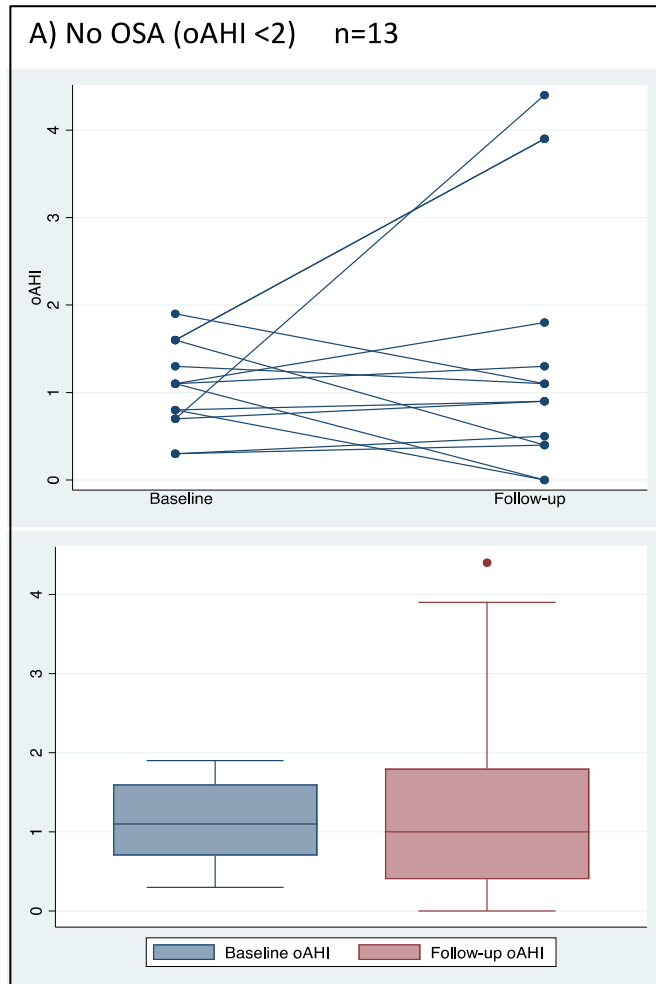
- Signifikant bedring af iltmætning
- Signifikant reduktion af snorken
- Signifikant fald i oAHI
  - Fra 8,0 til 2,6 ($p < 0.001$)

A) Baseline and Follow-up oAHI

Resultater

Ændring i oAHI efter OSA-sværhedsgrad

PSG failed n=2

Ved follow-up:

- 25 børn havde ingen OSA, 18 havde mild OSA, 5 havde moderat OSA, og 1 havde svær OSA.
- **Kun moderat til svær OSA havde signifikant fald i oAHI: 85 % opnåede oAHI <5 og 42 % opnåede oAHI <2**
- 3 børn havde behov for re-tonsillotomi

Metode Symptombyrde

Paediatric Sleep questionnaire (PSQ)

- Oversat til dansk
- 22 items:
  - Scale range 0-1
  - Score >0.33 signifikante symptomer

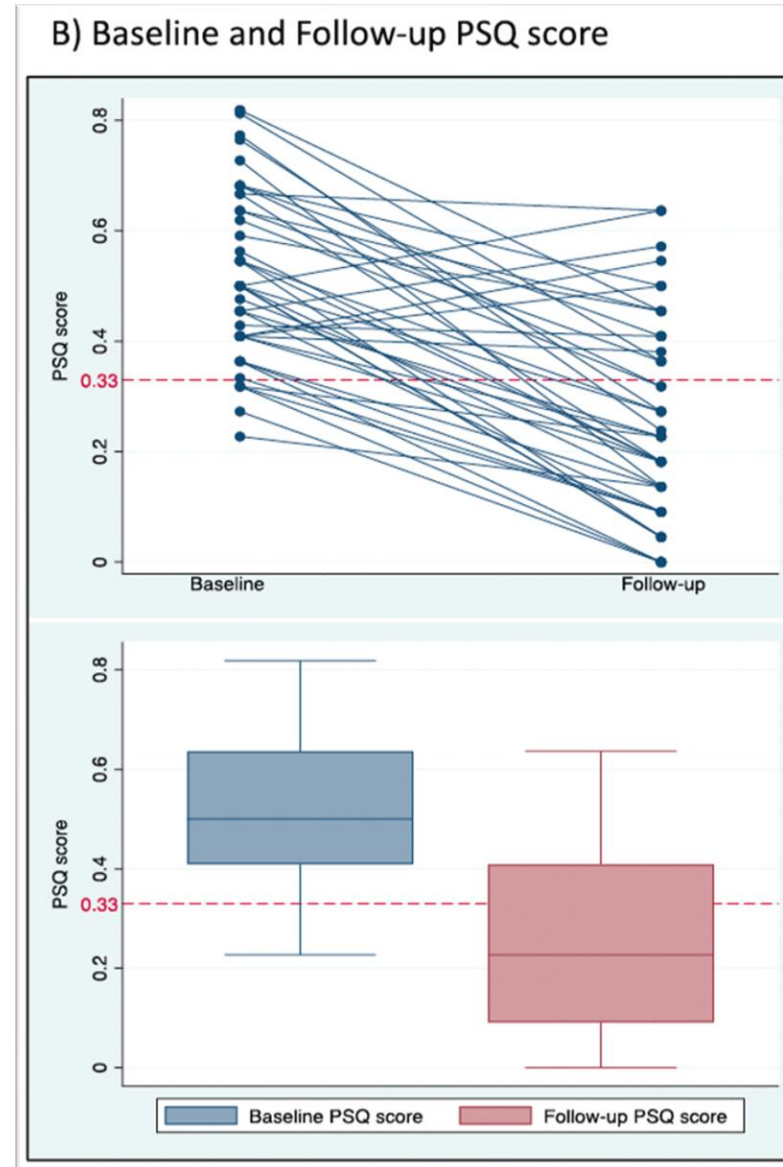
SRBD scale of the Paediatric Sleep Questionnaire	
Please answer the following questions as they pertain to your child in the past month.	
1. While sleeping, does your child:	
Snore more than half the time?	Y N DK
Always snore?	Y N DK
Snore loudly?	Y N DK
Have "heavy" or loud breathing?	Y N DK
Have trouble breathing, or struggle to breathe?	Y N DK
2. Have you ever seen your child stop breathing during the night?	
Y N DK	
3. Does your child:	
Tend to breathe through the mouth during the day?	Y N DK
Have a dry mouth on waking up in the morning?	Y N DK
Occasionally wet the bed?	Y N DK
4. Does your child:	
Wake up feeling unrefreshed in the morning	Y N DK
Have a problem with sleepiness during the day	Y N DK
5. Has a teacher or other supervisor commented that your child appears sleepy during the day?	
Y N DK	
6. Is it hard to wake your child up in the morning?	
Y N DK	
7. Does your child wake up with headaches in the morning?	
Y N DK	
8. Did your child stop growing at a normal rate at any time since birth?	
Y N DK	
9. Is your child overweight?	
Y N DK	
10. This child often:	
Does not seem to listen when spoken to directly	Y N DK
Has difficulty organizing tasks and activities	Y N DK
Is easily distracted by extraneous stimuli.	Y N DK
Fidgets with hands or feet or squirms in seat.	Y N DK
Is "on the go" or often acts as if "driven by a motor."	Y N DK
Interrupts or intrudes on others (e.g., butts into conversations or games)	Y N DK

Scoring: Score = (number of positive responses) / (number of items answered with Yes or No).
Scores ≥ 0.33 suggest high risk for pediatric obstructive sleep apnea.¹⁴

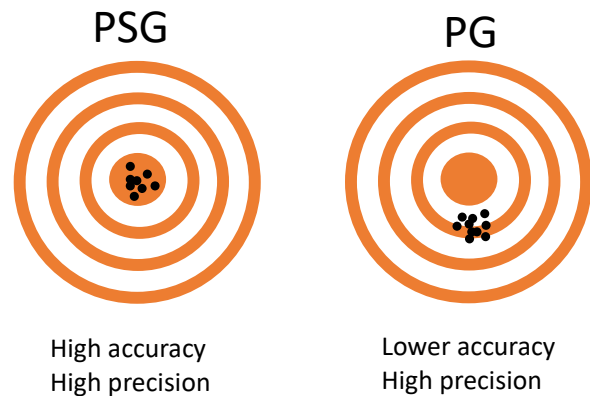
Resultater

Ændring af symptombyrde efter operationen

- B) Signifikant fald i PSQ-score
  - Fra 0,52 til 0,26 ($p < 0.001$)
- Ingen korrelation mellem baseline oAHI og PSQ score
  - Spearman's rho = 0.10 (range -1 to +1)
- Sandsynligheden for at skifte fra signifikante symptomer til ubetydelige symptomer på PSQ var ikke korreleret med OSA-sværhedsgraden ved baseline

Konklusioner

PG brugbar til børn?

- Det er muligt at udføre PG på børn af acceptabel kvalitet, men betydelig læringskurve må forventes.
- PG performer med høj præcision, men oAHI underestimeres i forhold til PSG oAHI pga. underscoring af hypopnøer.

Ja, ved manuel scoring og med forbehold for underscoring af hypopnøer

Konklusioner

Nuværende praksis i Dk:

- 13/52 børn havde oAHI under 2

Effekt af tonsillotomi:

- Ingen signifikant ændring i EEG-parametre (Arousal index, søvn arkitektur)
- Kun signifikant oAHI-reduktion i moderat til svær OSA
  - 85% opnåede oAHI<5
- Signifikant forbedring i symptombyrde (PSQ-score)
  - ikke korreleret til baseline oAHI
- 3 børn havde behov for re.tonsillotomi

Perspektiver

- Skal vi tilbyde PG til børn? Hvornår?
- Kan vi optimere opfølgning efter tonsillotomi?
- Kan vi optimere graduering af symptomer ved brug af et valideret spørgeskema til børn?

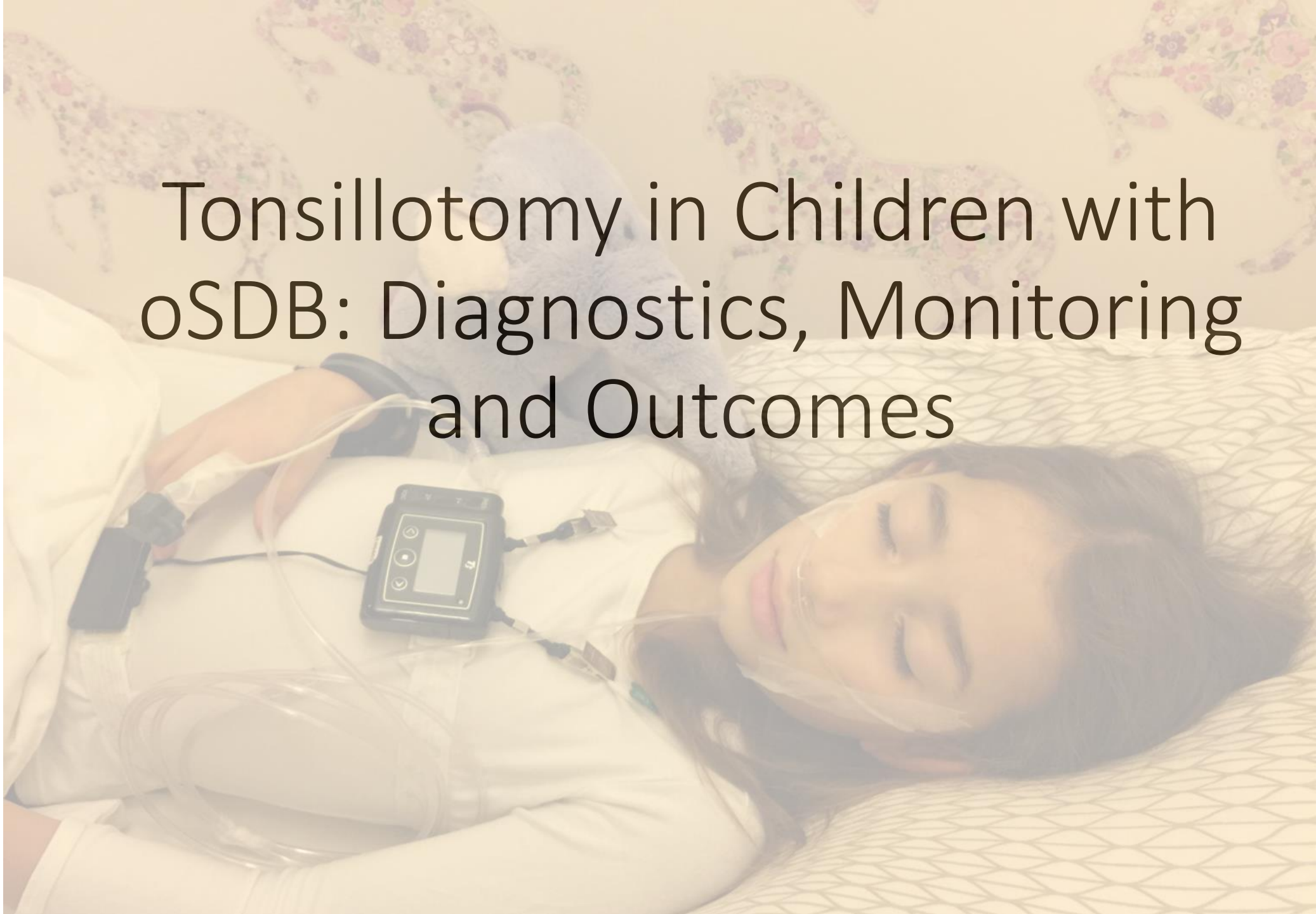

Tak for jeres opmærksomhed

Spørgsmål?

Tonsillectomy in Children with oSDB: Diagnostics, Monitoring and Outcomes

Polysomnografi

PSG Report

